

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๐๙๑

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามคำสั่งศาลปกครองอุดรธานีเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๒๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ระหว่าง นางสิริวัฒนา แสนภาค สืบค้า กับนายอำเภอเมืองบึงกาฬ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และ กรมการปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) มาเพื่อทราบ

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 871
วันที่ 21 กพ. 2565 เวลา.....

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕

ถึง สำนักทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดบึงกาฬ) และสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ตามที่ สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติตามคำสั่งศาลปกครองอุดรธานีเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๒๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ระหว่าง นางสิริวัฒนา แสนภาค สืบค้า กับนายอำเภอเมืองบึงกาฬ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และกรมการปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๐๗ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ นั้น

สำนักทะเบียนกลางขอเรียนว่า ศาลปกครองอุดรธานีได้อ่านผลแห่งคำพิพากษาในคดีดังกล่าว เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๗/๒๕๖๕ โดยพิพากษายกฟ้อง และให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาสิ้นผลใช้บังคับนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา จึงขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักทะเบียนกลาง
๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖

○ คำพิพากษา (ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๒๗/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๗ /๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุดรธานี

วันที่ ๑๙ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

นางสิริวัฒนา แสนภาค สืบค้า ผู้ฟ้องคดี

ระหว่าง

นายอำเภอเมืองบึงกาฬ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ ที่ ๑
กรมการปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรและผู้จัดการมรดกของนางหลิ่น แสนภาค ตามคำสั่งศาลจังหวัดขอนแก่น คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๙๒๔/๒๕๕๕ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ทำการตรวจสอบ แก้ไขหรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิ่นเพื่อให้ถูกต้องตามหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬที่ระบุว่า ตาย วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตาย ภาวะเกลือแร่ในร่างกายผิดปกติอย่างรุนแรงเนื่องจากโรคสมองฝ่อ และสถานที่ตาย โรงพยาบาลบึงกาฬ ที่อยู่ ๒๕๕ หมู่ ๑ ถนนเจ้าแม่สองนาง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ในขณะที่มรณบัตรดังกล่าวกลับระบุว่า ตาย วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๓.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตาย

/โรคหัวใจ...

โรคหัวใจ และสถานที่ตาย บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้ไขมรณบัตรดังกล่าวให้ถูกต้องมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และได้มีหนังสืออีกหลายฉบับติดตามความคืบหน้าเรื่อยมา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงไม่ได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามคำร้องขอ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังอธิบดีกรมการปกครองในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร และต่อมาได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่า กรณีขอให้สำนักทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับ/ยับยั้ง หรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรของนางหลิ่นไว้ก่อนที่ผลการสอบสวนของคณะกรรมการฯ จะแล้วเสร็จนั้น พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ วรรคสามและวรรคสี่ ได้กำหนดเกี่ยวกับการจำหน่าย เพิกถอนเอกสารทางการทะเบียน ตลอดทั้งวิธีการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงและการอุทธรณ์ของผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของนายทะเบียน เป็นอำนาจการพิจารณาของนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่นั้นๆ สำนักทะเบียนกลางมีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ไม่มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้ สำนักทะเบียนกลางได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดบึงกาฬเร่งรัดคณะกรรมการสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวด้วยแล้ว แต่นับจนถึงวันที่ยื่นฟ้องคดีนี้ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแก้ไข ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีลักษณะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีให้ได้รับความเสียหายจากการที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาในการติดตามเรื่องมานานกว่า ๕ ปี คิดค่าเสียหายเป็นค่าเดินทางในการติดตามเรื่องเป็นจำนวนเงิน ๗๕,๐๐๐ บาท และค่าจัดทำเอกสาร ค่าถ่ายเอกสาร ค่าส่งไปรษณีย์ ค่าพาหนะและอื่นๆ เป็นจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑๕,๐๐๐ บาท

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกถอน จำหน่าย และหรือแก้ไขมรณบัตรฉบับเดิมของนางหลิ่น แสนภาค แล้วจัดทำมรณบัตรฉบับใหม่ให้ถูกต้องตามหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองส่งมอบมรณบัตรฉบับใหม่ที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยตามข้อ ๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ศาลปกครองอุดรธานี
๑๙ มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดี...

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๑๑๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะชำระเสร็จสิ้น

๔. กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองระงับหรือยับยั้ง หรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรของนางหลิ่น แสนภาค ฉบับเดิม เพื่อไม่ให้มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้ระงับหรือยับยั้ง

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอดำเนินคดีโดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลได้พิจารณาแล้วมีคำสั่ง ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยมีเนื้อหาเช่นเดียวกับคำขอท้ายคำฟ้องข้อ ๔ ศาลได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งเอกสารมรณบัตรของนางหลิ่น แสนภาค เลขที่ ๐๒ - ๔๓๐๓๓๐๐๒ ในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้ไขมรณบัตรของนางหลิ่น แสนภาค ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบหนังสือรับรองการตาย และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เชิญนางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นพี่สาวของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำกับเจ้าหน้าที่ แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบเจ้าหน้าที่ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ปากคำ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีและผู้ใหญ่บ้านผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายมาให้ปากคำ ส่วนนางสาวทัศนีย์ไม่มาให้ปากคำ พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ชี้แจงและแนบหนังสือรับรองการตาย ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และที่แก้ไขรายการเพิ่มเติมในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ รวมทั้งหนังสือรับรองการตาย ที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เชิญนางทัศนีย์มาให้ปากคำ พร้อมทั้งนำมรณบัตรมาตรวจสอบความถูกต้อง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบเจ้าหน้าที่ ในขณะเดียวกันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าให้ปากคำพร้อมทั้งนำมรณบัตรมาตรวจสอบความถูกต้องในฐานะผู้ร้องขอให้แก้ไข แต่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งว่ามรณบัตรไม่ได้

ศาลปกครองอุดรธานี
๑๙ มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/อยู่ที่ผู้ฟ้องคดี...

อยู่ที่ผู้ฟ้องคดีและไม่ได้เข้าพบเจ้าหน้าที่ ต่อมาอำเภอเมืองบึงกาฬได้มีคำสั่ง ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เชิญนางสาวทัศนีย์เข้าพบคณะกรรมการ แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบ คณะกรรมการจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เชิญนางสาวทัศนีย์ นายแหลม เมืองโคตร ผู้ใหญ่บ้านผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตาย นายจตุรงค์ อยู่งาน ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน นายชัยวัช เกสรสมบัติ ผู้ช่วยนายทะเบียนในขณะนั้น และนางสาวจีรนันท์ มาพลาย เจ้าหน้าที่ปกครองในขณะนั้นเข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวทัศนีย์เป็นผู้แจ้งการตายในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยได้แจ้งต่อนายแหลม ซึ่งผู้ใหญ่บ้านและนายทะเบียนผู้รับแจ้งในขณะนั้น นายแหลมจึงได้ออกใบรับแจ้งการตายให้กับนางสาวทัศนีย์ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง การแต่งตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นางสาวทัศนีย์ได้นำใบรับแจ้งการตายมายื่นขอออกมรณบัตรกับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย (ปัจจุบันเป็นอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ) โดยมีนายชัยวัชเป็นผู้ช่วยนายทะเบียน และนางสาวจีระนันท์เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอได้เรียกเอกสารและตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ตาย สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่คนตายมีชื่อและรายการบุคคล รวมทั้งได้สอบถามนางสาวทัศนีย์ซึ่งยืนยันว่า นางหลิ่นเสียชีวิตที่บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามใบรับแจ้งการตายที่นำมาแสดง เจ้าหน้าที่จึงได้ออกมรณบัตรตามที่ได้รับแจ้ง การออกมรณบัตรดังกล่าวจึงเป็นไปตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับข้อ ๖๑ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ หนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬไม่มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากเนื้อหาในฉบับเดิมก่อนการแก้ไขไม่ได้ระบุข้อความเกี่ยวกับวันที่ เวลาตาย ผู้รักษาก่อนตาย รวมทั้งรายการมารดาบิดาของผู้ตาย และการแก้ไขหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ตายและรายการมารดาบิดาของผู้ตาย โดยมีผู้ลงลายมือชื่อกำกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นลายมือชื่อของบุคคลใด และเป็นผู้มีอำนาจในการรับรองแก้ไขในเอกสารนั้นหรือไม่ หนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นเอกสารที่ออกภายหลังการแก้ไขหนังสือรับรองการตายเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ นานถึง ๑ ปี ๕ เดือน และเป็นการรับรองโดยแพทย์ที่ไม่ได้ทำการรักษาผู้ป่วยก่อนตาย หากโรงพยาบาลบึงกาฬอ้างว่านางหลิ่นตายที่โรงพยาบาลบึงกาฬจริง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในฐานะเจ้าบ้านจะต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/แต่จากการ...

แต่จากการตรวจสอบในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ปรากฏว่าโรงพยาบาลบึงกาฬหรือผู้รับมอบอำนาจจากโรงพยาบาลบึงกาฬได้นำหนังสือรับรองการตายมาแจ้งการตายเพื่อขอออกมรณบัตรแต่อย่างใด การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในมรณบัตร ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด และไม่ได้นำเอกสารมรณบัตรของนางหลิ่นมาเพื่อทำการตรวจสอบหรือแก้ไข ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๑๖ และข้อ ๑๓๔ (๒๑) อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เชิญผู้ฟ้องคดี และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ปากคำหลายครั้ง แต่ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ข้อมูลจึงไม่ปรากฏโดยชัดแจ้งให้นายทะเบียนสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาได้โดยเร็ว อีกทั้งได้มีหนังสือโต้ตอบแจ้งเรื่องและติดต่อให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามาดำเนินการให้ถูกต้องมาโดยตลอด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรหรือจงใจประวิงเวลาหรือประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีข้อสังเกตว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ดำเนินการทางทะเบียนราษฎรภายหลังการออกมรณบัตรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาแอบแฝงเพื่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งอย่างใดในการต่อสู้คดีในชั้นศาลตามคดีหมายเลขดำที่ พ. ๖๕๒/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดี และนายกรี แสนภาค เป็นโจทก์ กับนายธีระ แสนภาค และนางทัศนีย์ แสนภาค เป็นจำเลย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การมีสาระสำคัญอย่างเดียวกันกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และให้การอีกด้วยว่า เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬได้แก้ไขในระบบงานทะเบียนราษฎร รายนางหลิ่น แสนภาค จำนวน ๔ รายการ คือ แก้วันที่ตายเป็นวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาตายเป็น ๒๒.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตายเป็นโรคหัวใจ เลขหนังสือรับรองเป็น ๑๐/๒๕๕๑ มีใบแจ้งการตายและมีหนังสือรับรองการตาย เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้ทำการแก้ไขข้อมูล ครั้งที่ ๒ อีก ๔ รายการ คือ ที่อยู่ผู้ตาย เป็น " - " บันทึกเพิ่มเติมเป็นแก้ไขตามหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬ ที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ รหัสที่อยู่ผู้ตายเป็น ๔๐๐๑๑๐๒๐๐ ที่อยู่ผู้ตายเป็น ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ได้ทำการแก้ไขข้อมูล ครั้งที่ ๓ โดยแก้ที่อยู่ผู้ตายเป็น ๓๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสผู้ตายเป็น ๔๐๐๑๑๔๐๓ และเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬได้แจ้งศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๔ สาขาบึงกาฬ เพื่อขอแก้ไขฐานข้อมูลทะเบียนคนตายรายนางหลิ่น จากเดิม ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย เป็น ๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลเจ้าแม่สองนาง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย นอกจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตรของนางหลิ่น ฉบับที่มอบให้กับผู้แจ้งไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อพิจารณาดำเนินการแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้มี

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/หนังสือ...

หนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีอีกหนึ่งฉบับ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งยังมีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกมรณบัตรของนางหลิ่น และการติดตามมรณบัตรของนางหลิ่นถือเป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ คดีนี้แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือขอให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬแก้ไขมรณบัตรโดยที่ไม่ได้ไปยื่นคำร้องขอตามแบบที่ราชการกำหนด แต่เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬได้ตรวจสอบแล้วเชื่อว่า นางหลิ่นตายตามวันเวลา และสถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างจริง จึงได้ดำเนินการแก้ไขรายการให้ แต่เนื่องจากมีการแยกอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ไปรวมจัดตั้งเป็นจังหวัดบึงกาฬ ตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งทำให้รหัสสำนักทะเบียนเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้รับความร่วมมือจากพยานและผู้เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ผู้ฟ้องคดีไม่ได้นำมรณบัตรของนางหลิ่นไปมอบให้กับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ และข้อเท็จจริงตามเอกสารของโรงพยาบาลบึงกาฬมีข้อพิรุธ จึงทำให้การดำเนินการแก้ไขล่าช้า นอกจากนี้ ศาลยังได้มีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งมรณบัตรของนางหลิ่นในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือแจ้งเวียนสำนักทะเบียนทั่วประเทศเพื่อดำเนินการตามคำสั่งศาล โดยห้ามมิให้ดำเนินการกับข้อมูลซึ่งยังไม่ได้มีการแก้ไข การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายและไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ส่วนค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีอ้างมาในคำฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปที่ว่าการอำเภอเมืองบึงกาฬเป็นค่าใช้จ่ายตามปกติที่เกิดขึ้นจากการเดินทางมาติดต่อราชการ ไม่ใช่ค่าเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาติดต่อราชการจึงมิได้สูงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และค่าเสียหายอื่นที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นค่าเสียหายที่เลื่อนลอย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ระบุว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายอย่างไร เป็นจำนวนเท่าไร

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน พิจารณาคำแถลงเป็นหนังสือของผู้ฟ้องคดี และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรและผู้จัดการมรดกของนางหลิ่น แสนภาค ตามคำสั่งศาลจังหวัดขอนแก่น คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๙๒๔/๒๕๕๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองอุดรธานี
19 ม.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/ได้ตรวจพบ...

ได้ตรวจพบว่า ข้อความในมรณบัตรของนางหลิ่นผิดไปจากข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้แก้ไขรายการในมรณบัตรดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเอกสารในการแก้ไขมรณบัตร จากนั้นได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองการตายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา แต่นางสาวทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายแหลม เมืองโคตร ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่เดียวกัน ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบหนังสือรับรองการตายอีกครั้ง จากนั้นโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ยืนยันว่าหนังสือรับรองการตายดังกล่าวออกโดยโรงพยาบาลบึงกาฬจริง แต่ในขณะนั้นไม่มีญาติของผู้ตายมารับและภายหลังได้มีญาติของผู้ตายมาขอรับ พร้อมทั้งขอให้เปลี่ยนที่อยู่ผู้ตายเป็นบ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และเพิ่มชื่อมารดาบิดาของผู้ตายลงในหนังสือรับรองการตาย พร้อมกันนั้นโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ รับรองว่า นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าให้ปากคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เหตุที่มรณบัตรไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เกิดจากการที่นางสาวทัศนีย์ ผู้แจ้งการตาย ไม่ได้นำหนังสือรับรองการตายของนางหลิ่นไปยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และได้แจ้งกับนายแหลมว่า นางหลิ่นเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่ความจริงแล้วนางหลิ่นเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา จากนั้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แก้ไขวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุเลขหนังสือรับรองการตาย และระบุว่ามีใบแจ้งการตายรวมทั้งหนังสือรับรองการตายในระบบงานทะเบียนราษฎร และเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้แก้ไขที่อยู่ผู้ตายในระบบงานทะเบียนราษฎรอีกครั้ง ก่อนที่จะจัดส่งสำเนามรณบัตรตอน ๒ ที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้พิจารณาเอกสารดังกล่าวแล้วเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสารจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ สอบถามไปยังผู้อำนวยการสำนักทะเบียนกลาง จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือสอบถามความถูกต้องของเอกสารเนื่องจากมรณบัตรฉบับที่มีข้อความผิดจากข้อเท็จจริงยังอยู่ที่นางสาวทัศนีย์นั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขรายการ

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/ทะเบียนคนตาย...

ทะเบียนคนตายของนางหลิ่นครบถ้วนถูกต้องตามข้อเท็จจริง และการคัดรับรองทะเบียนคนตายถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย จึงขอให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ (มรณบัตรฉบับแรก) ของนางหลิ่นมาแก้ไขรายการให้ถูกต้อง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ยืนยันว่า มรณบัตรฉบับเดิมอยู่ที่นางสาวทัศนีย์ และเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ ที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬดำเนินการแก้ไขอีกครั้ง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งเช่นเคย และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ยืนยันข้อเท็จจริงโดยมีสาระสำคัญอย่างเดียวกันกับหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในห้วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์มาพบเพื่อให้ถ้อยคำและนำมรณบัตร ตอน ๑ ไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง จากนั้นอำเภอเมืองบึงกาฬได้มีคำสั่ง ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการแจ้งการตายและออกมรณบัตรรายนางหลิ่น พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม นายจาตุรงค์ อยู่งาน นายชัยวัช เกสรสมบัติ และนางสาวจีรนันท์ มาพลาย แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปให้ถ้อยคำตามกำหนดนัด และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะสอบถาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยในระหว่างนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ข้อเท็จจริงจากการสอบปากคำนางสาวทัศนีย์ว่า ขณะที่นำนางหลิ่นกลับมาบ้าน ซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเดินทางมากับรถของโรงพยาบาลบึงกาฬ และตนจำได้ว่านางหลิ่นได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึงบ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก แต่ยังไม่ได้รับคำชี้แจงใด ๆ ขณะเดียวกันผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ติดตามความคืบหน้าผลการแก้ไขมรณบัตรไปยังสำนักทะเบียนกลาง พร้อมทั้งขอให้สำนักทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับยับยั้งหรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรดังกล่าวไว้ก่อนที่ผลการสอบสวนของคณะกรรมการจะเสร็จสิ้น สำนักทะเบียนกลางได้พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๖

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/พฤศจิกายน...

พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า การจำหน่าย เพิกถอน และแก้ไขรายการทะเบียนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น ๆ สำนักทะเบียนกลางไม่มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยรวมสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ บัญญัติว่า การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และมาตรา ๕๑ บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี... นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โต้แย้งมาในคำให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีหรือไม่ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรของนางหลิ่น แสนภาค ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก้ไข หรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิ่น เพื่อให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตาย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดตามเรื่องมานานกว่า ๕ ปี และนับจนถึงวันที่ยื่นฟ้องคดีนี้ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแก้ไข ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกถอน จำหน่าย หรือแก้ไขมรณบัตรฉบับเดิมของนางหลิ่น และส่งมอบมรณบัตรฉบับใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือ

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามลำดับ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบ แก้ไขหรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิ่น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออีกหลายฉบับติดตามทวงถามความคืบหน้าไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมาโดยตลอด ซึ่งนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการแก้ไข กรณีจึงถือได้ว่าการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังคงมีอยู่ต่อเนื่องมาจนถึงขณะฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลจึงมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก้ไข หรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิ่น หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร รวมทั้งได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่าการดำเนินการแจ้ง การรับแจ้ง การบันทึก หรือการลงรายการเพื่อดำเนินการจัดทำหลักฐานทะเบียนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ดำเนินการไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ หรือโดยอำพราง หรือโดยมีรายการข้อความผิดจากความเป็นจริง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งไม่รับแจ้งจำหน่ายรายการทะเบียน เพิกถอนหลักฐานทะเบียน และดำเนินการแก้ไขข้อความรายการทะเบียนให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณี มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือสูติบัตรและมรณบัตรให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด และระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/กำหนดว่า...

กำหนดว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรนำเอกสารราชการมาแสดงไม่ว่าเอกสารดังกล่าวจะจัดทำก่อนหรือหลังการจัดทำทะเบียนราษฎร ให้ผู้ยื่นคำร้องแสดงเอกสารดังกล่าวต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าเอกสารดังกล่าวเชื่อถือได้ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ (๒) ... ข้อ ๑๑๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง สูติบัตรหรือมรณบัตร ให้ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ที่กำหนดต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ร้องมีชื่อในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลาง แล้วแต่กรณี

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้แก้ไขรายการในมรณบัตรรายนางหลิ่น แสนภาค เพื่อให้มีข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเอกสารในการแก้ไขมรณบัตร ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาเห็นว่า หนังสือรับรองการตายดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการแก้ไขหลายแห่ง จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองการตายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา แต่นางสาวทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายแหลม เมืองโคตร ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีหนังสือลงวันที่เดียวกัน ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบหนังสือรับรองการตายอีกครั้ง และเมื่อได้รับหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขข้อความในหนังสือรับรองการตาย รวมทั้งวันเวลา และสถานที่ตายตามหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ตลอดจนได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดี และนายแหลมเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้แก้ไขวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุเลขหนังสือรับรองการตาย และระบุว่ามีใบแจ้งการตาย รวมทั้งหนังสือรับรองการตายในระบบงานทะเบียนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ และแก้ไขที่อยู่ผู้ตายในระบบงานทะเบียนราษฎรอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ก่อนที่จะจัดส่งสำเนามรณบัตรที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ สอบถามความถูกต้องของเอกสารไปยังผู้อำนวยการสำนักทะเบียนกลาง ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดสำเนารายการทะเบียนคนตายของนางหลิ่น โดยใช้แบบพิมพ์ ตอน ๒

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/มอบให้กับ...

มอบให้กับผู้ฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ที่ถูกต้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ มาแก้ไขรายการให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตรที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬดำเนินการแก้ไข แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ยืนยันว่ามรณบัตรฉบับเดิมอยู่ที่นางสาวทัศนีย์ และเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์มาพบเพื่อให้ถ้อยคำและนำมรณบัตร ตอน ๑ ไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง จากนั้นอำเภอเมืองบึงกาฬได้มีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการแจ้งการตายและออกมรณบัตรรายนางหลิ่น พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม นายจาตุรงค์ อยู่งาน นายชัยวัช เกสรสมบัติ และนางสาวจีรนันท์ มาพลาย แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปให้ถ้อยคำตามกำหนดนัดและได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะสอบถาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ข้อเท็จจริงจากการสอบปากคำนางสาวทัศนีย์ว่า ขณะที่นำนางหลิ่นกลับมาบ้านซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเดินทางมากับรถของโรงพยาบาลบึงกาฬ และตนจำได้ว่านางหลิ่นได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึงบ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก ในระหว่างนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง แต่ยังไม่ได้รับคำชี้แจงใด ๆ ขณะเดียวกันผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ติดตามความคืบหน้าผลการแก้ไขมรณบัตรไปยังสำนักทะเบียนกลาง พร้อมทั้งขอให้สำนักทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับยับยั้งหรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรดังกล่าวไว้ก่อนที่ผลการสอบสวนของคณะกรรมการจะเสร็จสิ้น และเมื่อได้รับคำชี้แจงตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่า การจำหน่าย เพิกถอน และแก้ไขรายการทะเบียนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น ๆ ไม่ใช่อำนาจของสำนัก

ศาลปกครองอุดรธานี
๑๙ ม.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/ทะเบียนกลาง...

ทะเบียนกลาง ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาล จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้ไขรายการในมรณบัตรของนางหลิ่น โดยไม่ได้ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ที่กำหนดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ดำเนินการให้ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอ โดยไม่ได้ถือเป็นสาระสำคัญที่จะปฏิเสธคำร้องขอ กรณีจึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้มีพฤติการณ์ละเลยต่อหน้าที่ในการแก้ไขมรณบัตรดังกล่าวแต่อย่างใด คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้เวลาในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีนับจากวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอข้างต้นซึ่งนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีบทบัญญัติหรือข้อกำหนดที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควร ซึ่งระยะเวลาเท่าใดจะถือเป็นระยะเวลาอันสมควรย่อมต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีไป เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า นับตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการแก้ไขมรณบัตรเพื่อให้มีข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วพบว่า หนังสือรับรองการตายดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการแก้ไขหลายแห่ง ทั้งยังเป็นเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีได้มาภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกมรณบัตรมานานถึง ๕ ปีเศษ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบและชี้แจงกรณีการออกหนังสือรับรองการตายดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำประกอบเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการแก้ไขมรณบัตร แต่นางสาวทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด อย่างไรก็ตาม ภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขข้อความในหนังสือรับรองการตาย รวมทั้งวันเวลาและสถานที่ตายจากโรงพยาบาลบึงกาฬ ตลอดจนได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดีและนายแหลมเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุเลขหนังสือรับรองการตาย พร้อมทั้งระบุว่ามีใบแจ้งการตายรวมทั้งหนังสือรับรองการตายเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ และได้ดำเนินการแก้ไขที่อยู่ผู้ตายเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ก่อนที่จะจัดส่งสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ด้วยเหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้นำมรณบัตร ตอน ๑ ซึ่งเป็นตอนที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอแก้ไขให้มีข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬมายื่นให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อแก้ไขให้ตรงกับที่ได้แก้ไขแล้วในระบบงานทะเบียนราษฎร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงวันที่

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/๑๘ เมษายน...

๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ ที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนบึงกาฬแก้ไข แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ให้ความร่วมมือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์มาพบเพื่อให้ถ้อยคำและนำมรณบัตรไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายงานให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ยังคงไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง อำเภอเมืองบึงกาฬจึงมีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีและนางสาวทัศนีย์ แต่ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ให้ความร่วมมือเช่นเคย ส่วนนางสาวทัศนีย์ได้เข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการว่า สาเหตุที่ก่อนหน้านี้ไม่ได้เข้าให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากตนไม่ได้พักอาศัยอยู่ที่ภูมิลำเนาตามที่ปรากฏในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร แต่ในครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่โทรศัพท์ไปแจ้ง ตนจึงมาตามกำหนดนัด สำหรับวันเวลาและสถานที่ตายของนางหลิ่นตนจำได้ว่า ก่อนที่นางหลิ่นจะถึงแก่ความตายได้เข้ารับการรักษาอาการเจ็บป่วยที่โรงพยาบาลบึงกาฬต่อมามีอาการหนักมาก ญาติๆ จึงตัดสินใจนำมารดากลับมาบ้านซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมีรถของโรงพยาบาลบึงกาฬมาส่งและมีผู้ฟ้องคดีเดินทางมากับรถของโรงพยาบาล ขณะนำนางหลิ่นมาส่งพบว่านางหลิ่นได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึงบ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก ตนจึงเข้าใจว่านางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายที่บ้านในวันดังกล่าว กรณีจึงปรากฏเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องพิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติอีกครั้งว่า นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันเวลาใดและสถานที่ใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเหตุผลอันสมควรที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงให้ได้เป็นที่ยุติก่อนที่จะดำเนินการไปในทางใดทางหนึ่งต่อไป ซึ่งต่อกรณีดังกล่าวในชั้นพิจารณาคดีของศาล ผู้ฟ้องคดีก็ไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางมากับนางหลิ่นโดยรถของโรงพยาบาลบึงกาฬ และขณะเดินทางนางหลิ่นได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย ก่อนที่จะถอดเครื่องช่วยหายใจที่บ้านแต่อย่างใด พฤติการณ์ข้างต้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีโดยได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่มีความขัดแย้งกันเรื่อยมาจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก้ไข หรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิ่น หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ศาลปกครองอุดรธานี
19 มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี

/มิได้กระทำ...

มิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ในสังกัด จึงไม่จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้การต่อศาลว่า เนื่องจากศาลได้มีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรอง ซึ่งมรณบัตรของนางหลิ่นในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือแจ้งเวียนสำนักทะเบียนทั่วประเทศเพื่อดำเนินการตามคำสั่งศาล โดยห้ามมิให้ดำเนินการกับข้อมูล ซึ่งยังไม่ได้มีการแก้ไข อันถือเป็นเหตุประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีต้องหยุดชะงักลง จึงชอบที่ศาลจะกำหนดให้คำสั่งดังกล่าวสิ้นผลใช้บังคับลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถพิจารณาดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีต่อไป ภายหลังที่ได้แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอแล้ว

พิพากษายกฟ้อง และให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาที่ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งเอกสารมรณบัตรของนางหลิ่น แสนภาค เลขที่ ๐๒-๔๓๐๓๓๐๐๒ ในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น สิ้นผลใช้บังคับลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

นายฉลองชัย สถิตย์สัมพันธ์ ตุลาการเจ้าของสำนวน
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองภูเก็ต
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นายธีระวัช ดำขำ
ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

นางสาวณัฐชญา พลศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองกลาง
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายยรรยง ธัญทะพิพงศ์

ศาลปกครองอุดรธานี
๑๙ มี.ค. 2565
ศาลปกครองอุดรธานี